

1838

Odeljenje za pedagogiju i andragiju
Filozofski fakultet - Univerzitet u Beogradu

1949

Pedagoško društvo Srbije

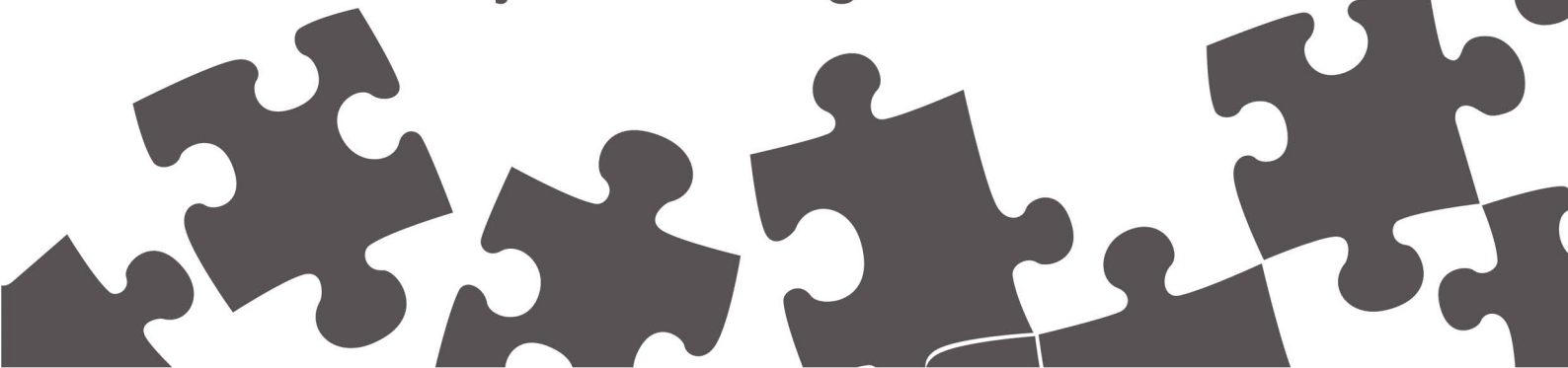
Januarski susreti pedagoga

Nacionalni naučni skup

Pedagog između **teorije** i **prakse**

Zbornik radova

Filozofski fakultet Univerziteta u Beogradu,
31. januar 2013. godine

Izdavači

Filozofski fakultet Univerziteta u Beogradu
Institut za pedagogiju i andragogiju
Čika Ljubina 18-20, Beograd
Pedagoško društvo Srbije
Terazije 26, Beograd

Urednici

dr Živka Krnjaja
dr Dragana Pavlović Breneselović
dr Katarina Popović

Recenzenti

Prof.dr Gordana Zindović
Prof. dr Nataša Vujisić Živković
dr Vera Spasenović
dr Aleksandra Pejatović
dr Živka Krnjaja
dr Dragana Pavlović Breneselović
dr Katarina Popović
Biljana Radosavljević

Za izdavača

Prof.dr Radovan Antonijević
Upravnik Instituta za pedagogiju i andragogiju
Biljana Radosavljević
Predsednik Pedagoškog društva Srbije

Tehnički urednik:

Aleksa Eremija

Dizajn korica

Božidar Dimić

ISBN

978-86-88803-28-1

Odeljenje za pedagogiju i andragogiju Filozofskog fakulteta Univerziteta u Beogradu i Pedagoško društvo Srbije organizovali su u okviru Januarskih susreta pedagoga nacionalni naučni skup sa temom „Pedagog između teorije i prakse“. Cilj naučnog skupa je bio da se kritički sagleda značaj, mogućnosti i perspektive inicijalnog obrazovanja i profesionalnog delovanja pedagoga i njegove uloge u transformaciji obrazovanja u kontekstu stalnih društvenih promena.

Programski odbor skupa

Prof. dr Šefika Alibabić, Filozofski fakultet
Prof. dr Miomir Despotović, Filozofski fakultet
Prof. dr Snežana Medić, Filozofski fakultet
Prof. dr Mirjana Pešić, Pedagoško društvo Srbije
Prof. dr Nataša Vujisić Živković, Filozofski fakultet
Prof. dr Gordana Zindović, Pedagoško društvo Srbije
dr Živka Krnjaja, Filozofski fakultet
dr Dragana Pavlović Breneselović, Filozofski fakultet
dr Aleksandra Pejatović, Filozofski fakultet
dr Katarina Popović, Filozofski fakultet
dr Vera Spasenović, Filozofski fakultet
Biljana Radosavljević, Pedagoško društvo Srbije

Organizacioni odbor skupa

mr Zorica Milošević, Filozofski fakultet
mr Tatjana Pavlovski, Filozofski fakultet
mr Zorica Šaljić, Filozofski fakultet
Maša Avramović, Filozofski fakultet
Aleksa Eremija, Pedagoško društvo Srbije
Ivana Luković, Filozofski fakultet
Milan Stančić, Filozofski fakultet
Maja Vračar, Pedagoško društvo Srbije

Partner u realizaciji skupa

Klub studenata pedagogije

Napomena: Naučni skup je realizovan u okviru projekta Instituta za pedagogiju i andragogiju “Modeli procenjivanja i strategije unapređivanja kvaliteta obrazovanja u Srbiji“ (br. 179060) koje finansira Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja Republike Srbije i Razvojnog plana Pedagoškog društva Srbije.

Sadržaj

PLENARNA IZLAGANJA

Nataša Matović, Biljana Bodroški-Spariosu BOLONJA PROCES I REFORMA STUDIJSKOG PROGRAMA PEDAGOGIJE	2
Emina Hebib PEDAGOŠKA TEORIJA I ŠKOLSKA PRAKSA: IZAZOVI U RADU ŠKOLSKOG PEDAGOGA.....	9
Dragana Pavlović Breneselović ČEMU SLUŽI PEDAGOG Priča u tri slike.....	18

OBRAZOVANJE U VRTLOGU OBRAZOVNIH POLITIKA

Šefika Alibabić, Kristinka Ovesni, Jovan Miljković PEDAGOG U KONTEKSTU MENADŽMENT IZAZOVA	28
Aleksandra Grbić Hrustić PREDUZETNIČKI ASPEKT MENADŽMENTA OSNOVNE ŠKOLE U SRBIJI.....	35
Nataša Vujisić Živković TRANSMISIJA NAUČNOG ZNANJA U PEDAGOŠKU PRAKSU – ISTORIJSKA I SAVREMENA SHVATANJA.....	41
Aleksandra Ilić Rajković, Ivana Luković UPITNICI ZA SAMOVREDNOVANJE NASTAVNOG RADA (tri primera iz prošlosti).....	46
Katarina Popović, Maja Maksimović ODRASLI U VISOKOM OBRAZOVANJU U SRBIJI	51
Tamara Nikolić Maksić ANDRAGOG/PEDAGOG IZMEĐU KONVENCIONALNE I ALTERNATIVNE TEORIJE/PRAKSE	59
Živkica Đorđević ULOGA PEDAGOGA U STVARANJU USLOVA ZA INKLUZIVNU ŠKOLU	64
Radovan Antonijević ULOGA VASPITNO-OBRAZOVNIH AKTIVNOSTI U OKVIRU PRODUŽENOG BORAVKA	70
Milica Mitrović, Branka Aleksendrić POVRATNA INFORMACIJA U OCENJIVANJU	75
Ljiljana Grujić (NE) JEDNAKOSTI U OBRAZOVANJU I OBRAZOVNE POLITIKE.....	80

PEDAGOG U ZAJEDNICI KOJA UČI

Živka Krnjaja RAZVIJANJE OBRAZOVNIH PROGRAMA: GDE SU PEDAGOZI	85
Nataša Vujisić Živković, Jelena Vranješević PITANJE LIDERSTVA U SISTEMU OBRAZOVANJA.....	92
Vesna Kravarušić ULOGA UČENIKA U EVALUACIJI OBAVEZNOG OBRAZOVNO-VASPITNOG PROCESA	97
Biljana Drobnjak KONCEPTI UČENIČKOG NEUSPEHA U NASTAVI U DIDAKTIČKOJ LITERATURI I ISKUSTVU UČENIKA	105
Zorica Šaljić PRIMENA NAGRADE I KAZNE U PREVENCIJI NEPOŽELJNIH PONAŠANJA DECE I OMLADINE	110

Maša Avramović, Aleksandra Stamenković SARADNJA ŠKOLE I MUZEJA U OBRAZOVANJU ZA LJUDSKA PRAVA	116
Tatjana Ristivojević ODNOS VASPITAČA PREMA STRUČNOJ LITERATURI U PROCESU PERMANENTNOG STRUČNOG USAVRŠAVANJA.....	121
Ana Mišić, Tamara Petronijević, Aleksandra Radisavljević MODEL MOGUĆE POSREDNIČKE ULOGE ŠKOLE U RAZVIJANJU PISMENOSTI NA OSNOVU NOVIH STUDIJA PISMENOSTI.....	126
Kosana Rauški PEDAGOŠKA KOMUNIKACIJA NA PRIMERU STRUČNOG USAVRŠAVANJA NASTAVNIKA NA NASTAVNIČKOM VEĆU IZ UGLA PEDAGOGA	131
Slobodan Malušić VASPITNI PROBLEMI SREDNJOŠKOLSKIH PROFESORA	137
Kristinka Ovesni ULOGA ANDRAGOGA U ORGANIZACIJI KOJA UČI	143
PROFESIJA PEDAGOG I KONCEPCIJA CELOŽIVOTNOG UČENJA	
Lidija Radulović RAZLIČITE KONCEPCIJE KONTINUIRANOG OBRAZOVANJA NASTAVNIKA I STRUČNIH SARADNIKA – IZAZOV ZA PEDAGOGE.....	149
Aleksandra Pejatović PEDAGOG IZMEĐU ISHODA STUDIJA I OPISA POSLA.....	156
Mira Jovanović REFLEKSIJA PROFESIONALNOG IDENTITETA ŠKOLSKOG PEDAGOGA I PROFESIONALNI RAZVOJ.....	161
Brane Mikanović ISKUSTVENO UČENJE U PROFESIONALNOM RAZVOJU PEDAGOGA.....	171
Mirjana Senić Ružić, Mateja Opačić ULOGA PEDAGOGA U KREIRANJU NOVIH OBLIKA ONLINE NASTAVE	183
Milica Čebić STAVOVI I PRISTUPI UČESNIKA O EFEKTIMA PROGRAMA „ČITANJEM I PISANJEM DO KRITIČKOG MIŠLJENJA” U SREDNjim ŠKOLAMA.....	188
Gordana Popović – Božanić, Katica Rajkov, Radmila Simijonović, Dragana Stevanović, Bratislav Đorđević MONITORING PROJEKTA OBUKA 1000 NASTAVNIKA - efekti stručnog usavršavanja -	196
Hajdana Glomazić MEDIJSKO OBRAZOVANJE: RAZVOJNI IZAZOVI I KONTROVERZE.....	200
Bojan Ljujić KOMPJUTERSKA PISMENOST STUDENATA I PROCENA ZNAČAJA INTERAKCIJE U KOMPJUTERSKIM UČIONICAMA.....	205
Svetlana Karić ULOGA PEDAGOGA U UNAPREĐIVANJU ZDRAVLJA DECE ŠKOLSKOG UZRASTA	211

KOMPJUTERSKA PISMENOST STUDENATA I PROCENA ZNAČAJA INTERAKCIJE U KOMPJUTERSKIM UČIONICAMA¹

Bojan Ljujić²

Filozofski fakultet Univerziteta u Beogradu

Apstrakt

U savremenom društveno-tehnološkom kontekstu u kome je dominantan uticaj informacionih i komunikacionih tehnologija, obrazovna delatnost dobija nove dimenzije. Promene su najočiglednije u sferi obrazovnih okruženja u čijim se okvirima obrazovni rad sve više zasniva na primeni kompjuterskih tehnologija. U tom smislu, sve se češće ističe značaj kompjuterske pismenosti kao jedne od veština koja je neophodna sa aspekta normalnog funkcionisanja u sferi obrazovanja, ali i u društvu generalno. U okviru ovog rada teži se sagledavanju načina na koji studenti percipiraju sopstvenu kompjutersku opismenjenost, kao i specifičnost obrazovne interakcije u kompjuterskim učionicama. Rezultati našeg istraživanja mogli bi da doprinesu optimizaciji onog dela visokoškolskog obrazovanja koje se odvija u tehnološki obogaćenim okruženjima, kao i kreiranju obrazovanja koje je po meri studenata kao centralnih figura u obrazovnom procesu.

Ključne reči: *kompjuterska pismenost, kompjuterska učionica, interakcija u savremenom obrazovnom okruženju, studenti, visoko obrazovanje*

Aktuelnost problema kompjuterske pismenosti studenata u kontekstu promena u sferi obrazovanja uslovljenih tehnološkim razvojem

Ekspanzija informacionih i komunikacionih tehnologija ima značajne implikacije koje se odnose na obrazovanje kao jednu od ključnih delatnosti svakog društva. Sve se češće govori o značaju kompjuterske pismenosti u današnjem društveno-tehnološkom kontekstu. Složenost međuodnosa koji postoji između fenomena kompjuterske pismenosti i obrazovanja ogleda se u tome da se upravo kroz obrazovanje razvija ova kompleksna veština, ali od nje zavisi i uspešnost današnjeg obrazovanja koje se sve više zasniva na upotrebi kompjuterskih tehnologija.

Jedan od domena obrazovanja koji je pod najsnažnijim uticajem kompjuterskih tehnologija jeste onaj koji se odnosi na obrazovni prostor. Kako navode neki autori (Refrigeri, 2006), kompjuterske tehnologije dovode do promene u identitetu obrazovnog okruženja. Rad u savremenim obrazovnim prostorima - kompjuterskim učionicama - podrazumeva sasvim nove uloge svih učesnika u obrazovnom procesu (Churches and School, 2008; Clark, 2003; OECD, 2006). Za

¹ Rad je realizovan u okviru projekta "Modeli procenjivanja i strategije unapređivanja kvaliteta obrazovanja u Srbiji" (br.179060) Instituta za pedagogiju i andragogiju koji finansira Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja Republike Srbije

² bojangljujic@gmail.com

nas je najznačajnije to što student dolazi u centar obrazovnog procesa, a obrazovanje postaje sve više aktivni proces sa aspekta polaznika. Postavljanje studenata u centar obrazovnog procesa koje se odvija u tehnološki obogaćenim obrazovnim prostorima dovodi do promena u obrazovnoj interakciji i komunikaciji. Umesto jednosmerne komunikacije na relaciji nastavnik-student, u kompjuterskim učionicama zastupljena je dvosmerna interakcija sa studentom u centru interakcionog odnosa i to u relacijama sa nastavnikom, drugim studentima, nastavnim sadržajem i tehnologijama (Anderson, 2003).

Posmatrajući studente kao aktivne učesnike u obrazovanju stiče se utisak da je veoma bitno imati jasnu predstavu o tome kako oni vide interakciju koje se odvija u savremenim obrazovnim okruženjima. Takođe, uvažavajući značaj kompjuterske pismenosti u današnjem obrazovanju, čini se da je veoma značajno shvatiti na koji način polaznici percipiraju sopstveni nivo razvijenosti ove veštine. Vrednost ovih saznanja prvenstveno je primetna u kontekstu podržavanja obrazovne atmosfere u kojoj je student aktivni učesnik u centru obrazovnog procesa i koja je potpuno po meri studenata, u čemu se, zapravo, ogleda osnovni razlog za sprovođenje ovog istraživanja.

Metodološki okvir istraživanja

Cilj istraživanja bio je da se utvrdi kako studenti percipiraju sopstvenu kompjutersku opismenjenost sa jede strane, i način na koji procenjuju značaj interakcije u kompjuterskim učionicama, sa druge strane. Ciljem je obuhvaćeno i ispitivanje povezanosti između navedena dva. Analizom relevantne literature (Advanced Learning, 2006; Anderson & Van Weert, 2002; Easton & Easton, 2003; Varank, 2006; Williams, 2003) došli smo do za nas bitnih komponenata kompjuterske pismenosti, a to su poznavanje rada u operativnom sistemu *Windows*, rad u tekstualnom procesoru *MS Word*, rad u aplikaciji za pravljenje prezentacija *MS Power Point*, rad na *Internetu* i slanje *e-mail*-ova.

Prilikom ispitivanja interakcije u kompjuterskoj učionici, koncentrisali smo se na četiri tipa interakcije sa studentom u centru interakcijskog procesa – interakcije na relaciji *student-student*, *student-nastavnik*, *student-sadržaj obrazovanja* i *student-tehnologija/softver* (Anderson, 2003).

Istraživanje je deskriptivnog karaktera. U njemu je učestvovalo 209 studenata sa Univerziteta u Beogradu. Prilikom prikupljanja podataka korišćen je posebno pripremljen instrument. Primenjene su istraživačke tehnike anketiranja, skaliranja i rangiranja. Obrada

prikupljenih podataka obuhvatila je analizu distribucija, izračunavanje koeficijenta kontigencije (C koeficijent) i hi kvadrata (χ^2).

Rezultati istraživanja

Kompjuterska pismenost. Rezultati do kojih smo došli govore nam da studenti procenjuju sopstvenu kompjutersku opismenjenost kao veoma visoku. U skladu sa studentskim procenama možemo zaključiti da su oni ili delimično ili u potpunosti osposobljeni za obavljanje operacija iz različitih ispitivanih domena kompjuterske pismenosti (*Windows OS, MS Word, MS Power Point, Internet* i elektronska pošta). I pored toga, primećujemo da se studenti u manjoj meri izjašnjavaju kao delimično ili potpuno osposobljeni za rad u *MS Power Point*-u i na *Internetu*, nego u ostalim domenima kompjuterske pismenosti. Razlog za to bi mogao da bude u tome što *MS Power Point* nije aplikacija koja se svakodnevno koristi, a njena upotreba je u vezi sa veoma specifičnim zadacima koji su u vezi sa grafičkim i tekstualnim predstavljanjem. „Rad na *Internetu*“ je, pak, širok pojam, te se način njegove operacionalizacije može pojaviti kao uzrok rezultata do kojih smo došli. To potkrepljujemo činjenicom da smo konkretizacijom rada na *Internetu* i njegovim razmatranjem u domenu jednog od najviše korišćenih *Internet* servisa - *e-mail* servisa – došli do rezultata koji ukazuju na procenu o nešto boljoj osposobljenosti.

Iako se ne radi o faktičkoj kompjuterskoj pismenosti već o proceni kompjuterske opismenjenosti, dobijene rezultate tumačimo shvatajući studente kao pripadnike populacije mladih koji su rođeni, odrasli i žive u uslovima dominacije kompjuterskih tehnologija, tako da su one za njih normalan i neizostavni element svakodnevnog života. Uvažavajući stavove koje iznosi Prensky (2001), studente možemo smatrati *digitalnim urođenima (digital natives)*. Oni su odrasli uz kompjutere, video igrice, *Internet* i mobilne telefone. Ova tehnološka dostignuća oduvek su bila deo njihovog života i ona su za njih uobičajena i prirodna, kao što je to slučaj sa radiom i starijim generacijama. Lakoća sa kojom oni koriste i primenjuju ova dostignuća je u osnovi drugačija od načina na koji stariji pristupaju istim tehnološkim dostignućima.

Interakcija u kompjuterskoj učionici. Najviše studenata kao najznačajniju procenjuju interakcionu relaciju student-sadržaj. Drugi stepen značajnosti je pridat interakcionoj relaciji student-tehnologija/softver, a treći relaciji student-nastavnik. Kao najmanje značajna relacija procenjuje se relacija student-student. Studenti su u kompjuterskim učionicama mnogo više usmereni na obrazovni sadržaj, nego što je to slučaj u tradicionalnim učionicama. Sadržaji su

mahom elektronskoj formi. Sa njima se manipuliše na specifičan način. Nastavnici nisu sveznajući prenosioci znanja. Oni su sve više pomagači i facilitatori, studenti sve više učestvuju u kreiranju i oblikovanju sadržaja, od njihovog odnosa prema sadržajima i interakcije koja se sa njime uspostavlja zavisi uspešnost obrazovanja u kompjuterskoj učionici. Time se može tumačiti značaj koji se pridaje relaciji student-sadržaj. Sasvim je shvatljivo i to što studenti interakciji na relaciji student-tehnologija/software pridaju priličan značaj. Ova relacija prisutna je jedino u kompjuterski podržanim obrazovnim aktivnostima. Ukoliko ne postoji adekvatna interakcija na relaciji student-tehnologija/software, to praktično znači da ne postoji ni adekvatna upotreba kompjutera u obrazovne svrhe. Činjenica da studenti interakciju sa ljudima (studentima i nastavnikom) procenjuju kao manje značajnu u odnosu na interakciju sa elektronskim sadržajima i kompjuterskim softverom, ne znači da je uloga drugih učesnika u obrazovanju sporedna. U kompjuterskoj učionici njihova uloga je samo izmenjena u odnosu na tradicionalne obrazovne prostore.

Povezanost procene kompjuterske opismenjenosti i značaja interakcije u kompjuterskoj učionici. Primitili smo statistički značajne razlike među studentima u pogledu *procene osposobljenosti za korišćenje e-mail servisa* s obzirom na *značaj koji pridaju komunikacionoj relaciji student-nastavnik*, kao i *osposobljenosti za rad na Internetu* s obzirom na *značaj koji pridaju komunikacionoj relaciji student-sadržaj*.

Između osposobljenosti za korišćenje *e-mail servisa* i značaja koji se pridaje komunikaciji na relaciji *student-nastavnik* postoji statistički značajna povezanost niskog intenziteta, o kojoj govori koeficijent kontigencije $C=0,308$ značajan na nivou 0,05 ($\chi^2=21,856$; $df=12$). Najviše studenata koji pridaju najveći značaj komunikaciji na relaciji student-nastavnik ima među potpuno osposobljenima za korišćenje e-mail servisa. Svi studenti koji su se izjasnili kao delimično ili potpuno neosposobljeni za korišćenje *e-mail-a*, komunikacionoj relaciji student-nastavnik pridaju niži stepen značaja (drugi ili treći).

E-mail je *Internet* servis koji se često koristi u radu u kompjuterskoj učionici, kao jedan od vidova asinhronne komunikacije. Verovatno je da učesnici u radu u kompjuterskoj učionici koji su osposobljeniji za korišćenje *e-mail-a* češće koriste ovaj *Internet* servis, kao i da ostvaruju više uspešnih komunikacija koje su u funkciji ostvarenja obrazovnih zadataka. Jedan deo komunikacije putem *e-mail-a* u kompjuterskoj učionici odvija se na relaciji student-nastavnik. Iako izmenjena, uloga nastavnika nije beznačajna sa aspekta uspešnosti obrazovanja u kompjuterskoj učionici. Facilitatorska uloga nastavnika se ostvaruje, između ostalog, putem elektronske komunikacije sa studentima, što povoljno utiče na obrazovne efekte.

Utvdili smo i nisku, ali statistički značajnu povezanost između osposobljenosti za rad na *Internetu* i značaja koji se pridaje komunikacionoj relaciji *student-sadržaj*, o kojoj govori $C=0,311$ značajan na nivou 0,05 ($\chi^2=22,338$; $df=12$).

Najupečatljiviji momenat u raspodeli odgovora studenata odnosi se na postepeno povećanje broja studenata u kategorijama neosposobljenosti za rad na *Internetu* sa prelaskom u kategorije sve nižeg procenjenog značaja interakcije na relaciji *student-sadržaj*. Obrazovni sadržaji koji se koriste u kompjuterskim učionicama mahom su u elektronskoj formi. Takođe, rad u kompjuterskim učionicama najčešće se odvija u *online* okruženjima, čime on dobija svoj pun smisao. U *online* obrazovanju kompjuterske mreže imaju ključnu ulogu. *Internet* kao najrasprostranjenija globalna kompjuterska mreža ima istaknuto mesto sa aspekta realizacije obrazovanja u kompjuterskoj učionici, prvenstveno zbog toga što predstavlja neograničen izvor obrazovnih sadržaja. Verovatno je da studenti koji procenjuju da su osposobljeni za rad na *Internetu* imaju manje teškoća u pronalaženju, preuzimanju i korišćenju materijala u elektronskoj formi putem *Interneta*, što je značajno u smislu ostvarenja postavljenih ciljeva obrazovanja u kompjuterskoj učionici.

Zaključak

Rezultati našeg istraživanja ukazuju na to da studenti procenjuju svoju kompjutersku opismenjenost veoma visoko, što nije začuđujuće ukoliko se ima u vidu činjenica da su oni predstavnici mlade generacije koja je odrastala u tehnološko razvijenom okruženju, a kompjuterske tehnologije su za njih normalan i neizostavni element svakodnevnog života. Interakcije na relaciji *student-obrazovni sadržaj* i *student-tehnologija softver* procenjene su kao najznačajnije od strane studenata. Razloge za to nalazimo u specifičnostima elektronskih sadržaja koji dominiraju u obrazovanju u kompjuterskim učionicama, kao i ključnoj, posredničkoj ulozi softverskih aplikacija sa aspekta adekvatne upotrebe kompjutera u obrazovne svrhe. Utvdili smo da studenti koji bolje procenjuju svoju osposobljenosti za slanje *e-mail*-ova i pridaju veći značaj interakciji na relaciji *student-nastavnik*, u odnosu na one koji se procenjuju kao manje osposobljeni u ovom domenu. To tumačimo povećanom spremnošću studenata koji se smatraju osposobljenim za slanje *e-mail*-ova da koriste ovaj vid komunikacije u obrazovanju u kompjuterskoj učionici (koji je u značajnoj meri *online* karaktera), kao i činjenicom da se bitan deo facilitatorskog rada nastavnika koji je u funkciji ostvarenja obrazovnih ciljeva, odvija uz primenu komunikacije putem *e-mail*-a. Konačno, primetili smo da studenti koji bolje procenjuju svoju osposobljenost za rad na *Internetu*, interakciju na relaciji *student-sadržaj* vide kao značajniju u odnosu na one studente koji se procenjuju kao manje

osposobljeni u ovoj sferi. Za verovati je da studenti koji procenjuju da su osposobljeni za rad na *Internetu* imaju manje teškoća u pronalaženju, preuzimanju i korišćenju elektronskih sadržaja sa *Interneta*, što je bitno sa aspekta ostvarenja ciljeva obrazovanja u kompjuterskoj učionici.

Literatura

Advance Learning. (2006): ICDL - International Computer Driving License (Computer Based Training), Capernaum Ltd.

Anderson, J. & Van Weert, T. (ed.) (2002): Information and Communication Technology in Education: A Curriculum for Schools and Programme of Teacher Development. Paris: UNESCO.

Anderson, W.G. (2003). Modes of Interaction in Distance Education: Recent Developments and Research Questions, In Moore, M.G. & Anderson, W.G. (Eds.), Handbook of Distance Education. Mahwah (NJ), London: Lawrence Erlbaum Associates, Publishers.

Churches, A. & School, E. (2008): Welcome to the 21st Century, dostupno na adresi <http://edorigami.wikispaces.com/file/view/21st+century+teaching+and+learning.pdf> (posećeno 10.10.2010.)

Clark, D. (2003): Blended Learning, Brighton: Epic Group.

Easton, G. & Easton, A. (2003): Assessing Computer Literacy: A Comparison of Self - Assessment and Actual Skills, In McGill, T. (ed.), Current Issues in IT Education (238-254), Hershey: IRM Press.

Prensky (2001): Digital natives, digital immigrants. On the Horizon, Vol. 9, No. 5, 1-6.

Refrigeri, G. (2006): Space, Time and Process. In Cartelli, A. (ed.), Teaching in the Knowledge Society – New Skills and Instruments for Teachers (1-14), Hershey: Information Science Publishing (an imprint of Idea Group Inc.).

Varank, I. (2006): A Comparison of a Computer - Based and Lecture - Based Computer Literacy Course: A Turkish Case, Eurasia Journal of Mathematics, Science and Technology Education, Vol. 2, No. 3, 112-123.

Williams, K. (2003): Literacy and Computer Literacy: Analyzing the NRC's Being Fluent with Information Technology, Journal of Literacy and Technology, Vol 3, No. 1., 1-20.

OECD (2006): 21st Century Learning Environments, Paris: OECD Publishing.

CIP - Katalogizacija u publikaciji
Narodna biblioteka Srbije, Beograd

37.014.5(497.11)(082.2)(0.034.2)

371.13(082.2)(0.034.2)

37.018.48(082)(0.034.2)

NACIONALNI naučni skup Janurski susreti pedagoga

Pedagog između teorije i prakse (2013 ; Beograd)

Zbornik radova [Elektronski uzvor] / Nacionalni naučni skup Januarski susreti pedagoga "Pedagog između teorije i prakse", Beograd 31. januar 2013. godine ; [urednici Živka Krnjaja, Dragana Pavlović Breneselović, Katarina Popović]. - Beograd: Filozofski fakultet Univerziteta: Institut za pedagogiju i andragogiju, 2013. - 1 elektronski optički disk (CD-ROM) ; 12 cm

Sistemske zahteve: nisu navedeni. - Nasl. sa naslovnog ekrana. - Tiraž 200. - Bibliografija uz svaki rad.

ISBN 978-86-88803-28-1

- a) Nastavnici - Stručno usavršavanje - Zbornici
- b) Permanentno obrazovanje - Zbornici
- c) Srbija - Obrazovna politika - Zbornici

COBISS.SR-ID 196416012